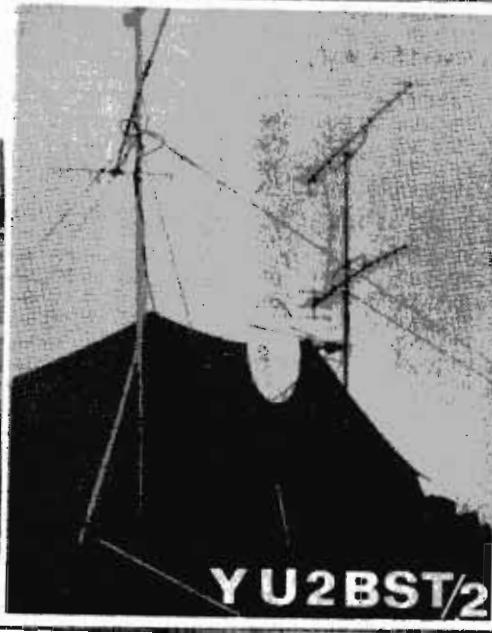

Zadarski amateri su ove godine
u "VLESAK MEMORIJALU" redili s
Velebita HF47c - vrh Visočica
na 2m, 70cm, 23cm i 3cm.
Na slici ekipa YU2BST/2

Y U V H F / U H F / S H F B I L T E N

Zvanično glasilo Saveza radio-amatera Jugoslavije
za VHF/UHF/SHF tehniku

Adresa Uredništva: Bulevar revolucije 24, 11000 Beograd

Bilten uredjuje redakcijski kolegijum. Glavni i odgovorni urednik Dragoslav
Dobričić, YU1AW. Bilten izlazi jedanput mesečno u tiražu 900 primjerika.
Rukopise slati na adresu: SRJ, P.O. Box 48, 11001 Beograd ("za VHF Bilten")

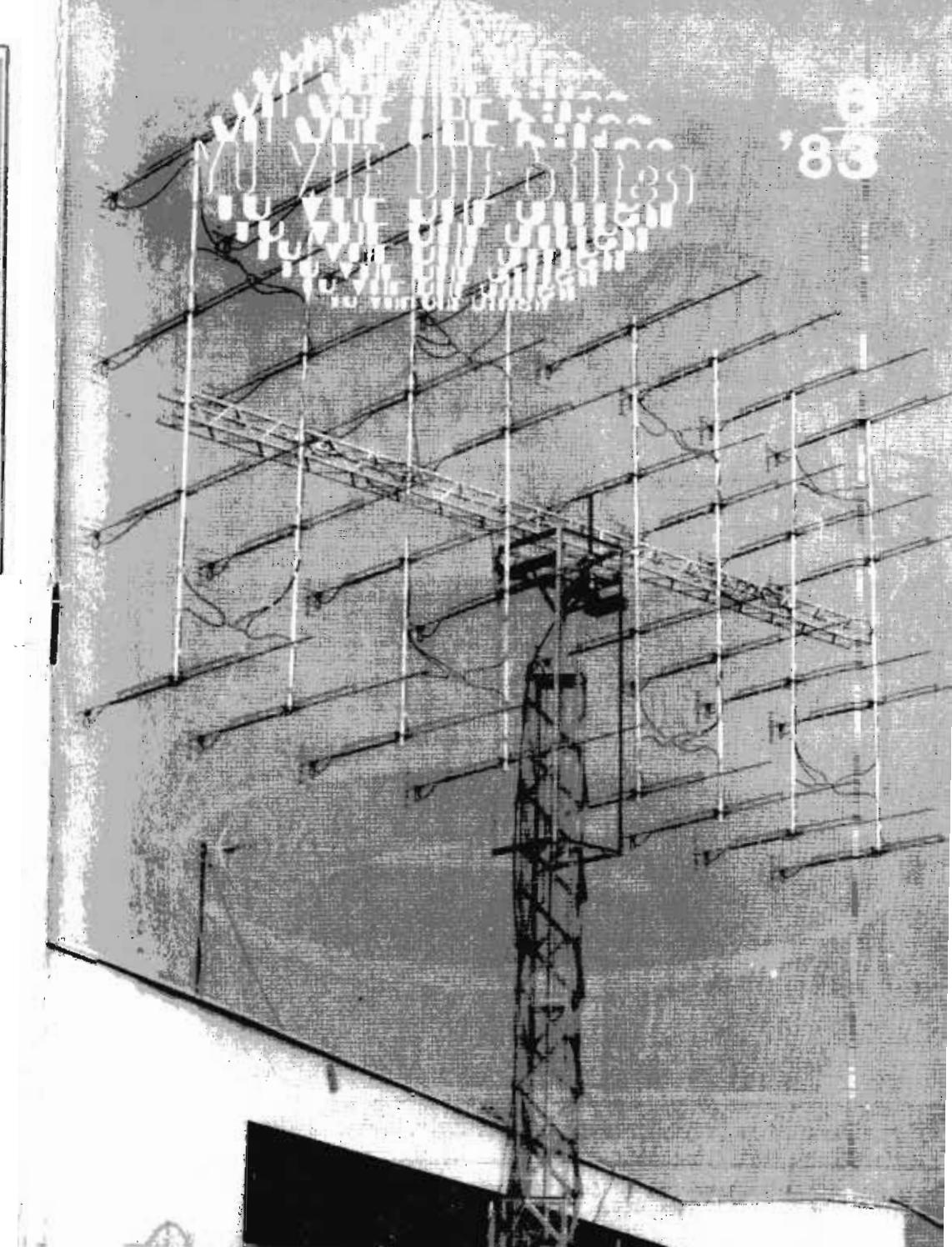
Pretplata: za celu 1983.g. iznosi 350 dinara.

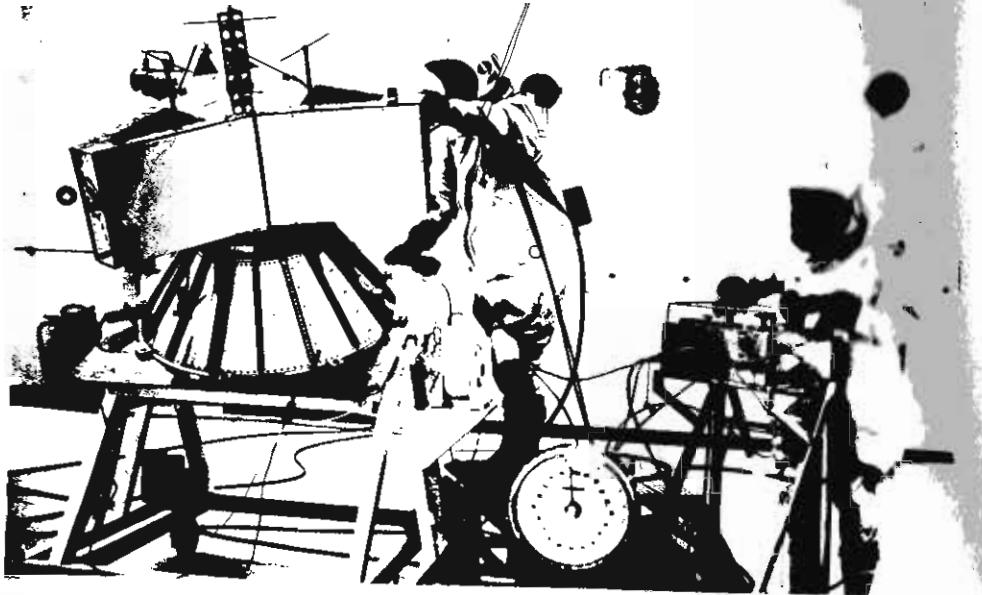
Uplatu vršiti na adresu: Akademski radio-klub "M. Pupin", Bulevar revolu-
cije 73/I/II, 11000 Beograd, žiro-račun: 60803-678-38136 sa naznakom "za Bilten"

Subscription rate for "YU VHF/UHF/SHF Bilten" in 1983 is 10 US \$, or the equi-
valent in any other currency. Remittance should be sent to the following bank
account: "BEO-BANKA" 60811-620-16-822700-999-02760, SAVEZ RADIO-AMATERA JUGOSLAVIJE

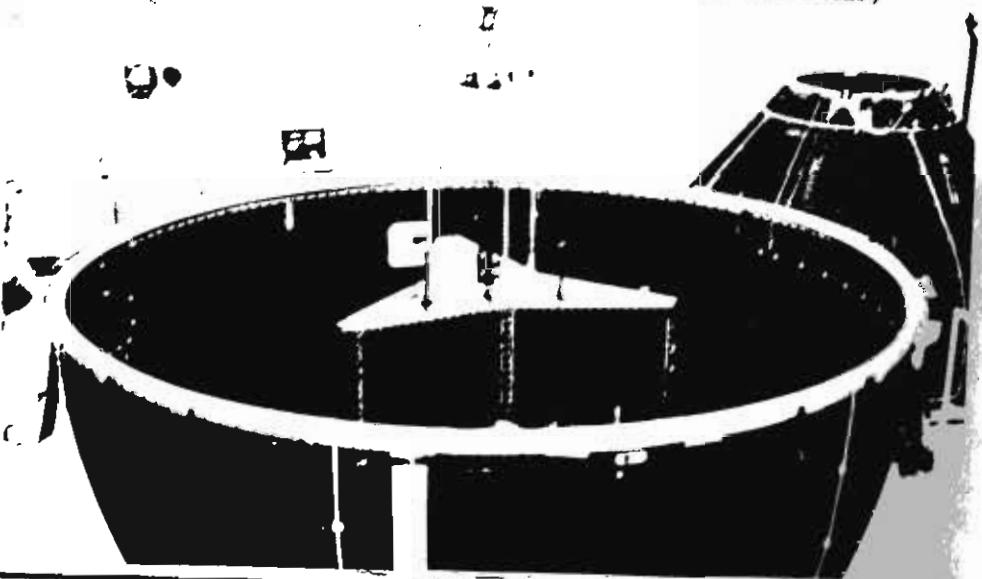
Bilten je namenjen internoj upotrebi u organizacijama
Saveza radio-amatera Jugoslavije

Štampa: Foto-savez Jugoslavije

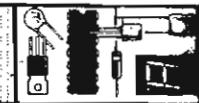
Pripreme OSKAR-a 10 za lansiranje. (Foto via DK2ZF)

Dvaj broj su tehnički uredili i realizovali: YU1OAM, YU1GL, YU1LZ, YU1ONE, YU1PQI, YU2RKY, YU2OO, YU1NRS, YU1OYA, YU1BB, YU2RYV, YU4OM, YU2RIT, YU1OC, YU3TRC, YU3UJF, Goran (YU1EXY) i YU1AW.

Iaslovna strana: Sistem od 32 jagi antene FR20 koje Dragen - YU1WIC koristi u radu na 432 MHz EME.

TEHNIKA

DVE PREPARAKE ZX-81:

MANJE MUKE SA TRAKOM I VIDEO IZLAZ

Poznato je, da pri snimanju bilo kakvog programa na traku kasetofona kod ZX-81, nema mogućnost da se snimak proveri pre no što se program u memoriji »izgubi«. Ne retko se dešava da, posle mukotrpнog ukucavanja programa, konstatujete da isti nije dobro snimljen na traku i da ga treba ponovo ukucavati.

Slični problemi se javljaju i kod pokušaja reprodukovanja programa snimljenih na nekom drugom ZX-81 računaru. Ovo postaje pogotovo neprijatno ako se radi o dužim programima, kod kojih se naročito ispoljava sporost prenoса programa sa trake.

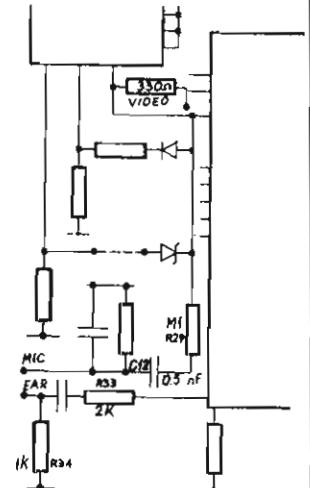
Navedeni problemi se mogu bar donekle ublažiti ako se usudite da sa svoјim lemljilom »udešte« u ZX-81.

Na slici je prikazan deo šeme na kojoj se vide veze ulaza i izlaza signala za kasetofon kao i naznačene promene koje znatno povećavaju sigurnost beleženja i reprodukcije sopstvenih programa, a donekle ublažuju probleme sa programima snimljenim na drugim računarima.

Pri svega, otpornik R29 od 0,1 MΩm. C12 dobija deset puta veću vrednost, tj. oko 0,5 nF. R33 je smanjen na 2 Koma, a R34 povećan na 1 Kom. Kao što vidite, cela izmena nije naročito komplikovana, a utrošeno vreme čete višestruko nadoknaditi smanjenjem brojem neuspellyh prenosa sa, ili na traku.

Na istoj šemi je prikazana i veoma jednostavna izmena koja vam omogućava da dobijete i video izlaz za vaš monitor. Radi se o samo jednom otporniku od 330 omu, pomoću koga se skida deo signala koji ide u modulator. Ovaj otpor je u stvari zaštitu za slučaj kratkog spajanja pri uključivanju i iskijučivanju kabla za monitor.

A. STAMATOVIC

Gornji članak prenosimo iz "Biltena br. 1" dole potpisano gruđa tva koje je pokrenulo ovo vrlo interesantno glasilo, koje obrađuje problematiku mini kompjutera. Kako u ovoj oblasti dosad nismo imali specijalizovano glasilo ovaj "Bilten" će popuniti prazninu u informisanju onih, koji su svoj hobi našli u radu na kompjuterima.

Svi oni koji su zainteresovani da primaju ovaj "Bilten" Društva za primjenju mikroelektroniku neka se javi na donju adresu.

Bilten je vrlo ukusno grafički opremljen i uredjuje ga gruna entuzijasta iz Kragujevca.

Ako se "po jutru dan poznaje" imaćemo uskoro jedno vrlo lepo i korisno glasilo.

Redakcija

DRUŠTVO ZA PRIMENJENU MIKROELEKTRONIKU

34000 KRAGUJEVAC Boris Kidrića 33 P.O. Box 66

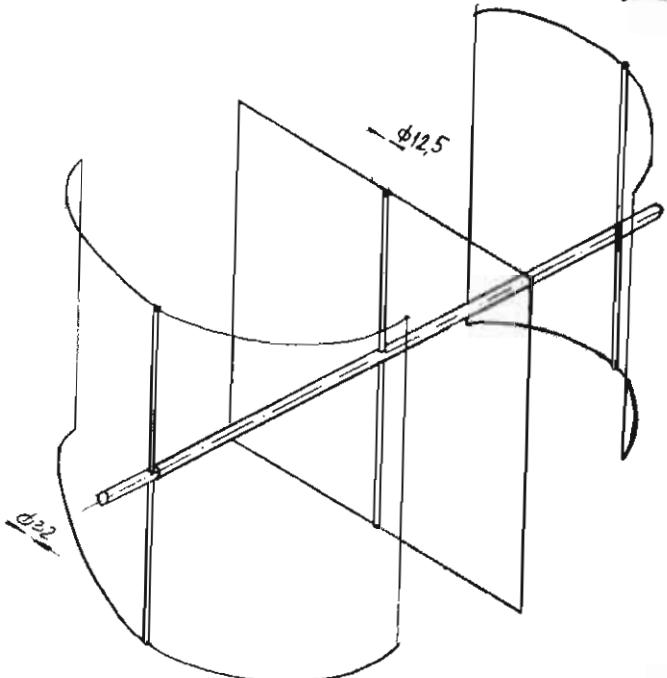
JOŠ NEŠTO O N6NB KVAD ANTENI

Zahvaljujemo se za slanje "Biltena" koji je zaista izvanredan časopis!

U broju 1/83 na 2 stranici objavljen je N6NB antenski sistem. Već duže vremena koristimo jednu 3 el. antenu za 144 MHz i sve nekih komentara koji bi možda bili korisni:

Mogu da potvrdim da je naznačeno pojačanje za ovu antenu tačno, jer je sa jednom 3 el antenom slušan KLWHS preko Meseča sa predpojavama u sobi.

Mi smo ovu antenu napravili malo drugačije nego što je opisano. Materijal za "boom" je 1,25 inča (32 mm) u prečniku, drveni štap a nosači elemenata su pola inča (12,5 mm) u prečniku, takođe drveni štapovi.

Umesto da se nosači elemenata zakucaju za "boom" mi smo odlučili da "boom" probušimo i kroz rupe uvučemo nosače elemenata.

Ovaj način pričvršćenja pruža još jednu prednost: ukoliko 3 el. kvad koristite za portabil rad, na primer za dogovaranje pri radu ili zakazivanju veza na 10 GHz, tada antenu možete napraviti "pljosnatom" tako što će te svaki nosač elementa okrenuti za 90° u rupi kroz koju on prolazi kroz "boom". Antena tada postaje "dvodimenzionalna" i mnogo se lakše transportuje.

Kada se ova antena koristi sa 50 om kablom, ustanovili smo, da elemente reflektora i direktora treba saviti prema zračebeni elementu, prema slici. Ovo ukazuje da bi elementi trebali biti malo bliže jedan drugom za dobar SWR na 50 om kablu.

SKED NA R-2
4N 2 OS

Na inicijativu nekolicine članova Radio kluba "Osijek" početkom 1982. godine Predsjedništvo Radio kluba "Osijek" je odlučilo da na repetitoru R-2 organizira jednom tjedno sked, na kojem bi se razmjenjivale aktuelne informacije, te se razgovaralo o određenim temama, koje zanimaju učesnike. Nakon nekoliko skedova u trosjemu prve konceptije i najpovoljnijeg vremena održavanja, sked se ustoličio ponедjeljkom u 21 sat, s određenom fikcionomijom. Podatak skeds pripada, nakon prozivke, aktuelnim informacijama. Nakon toga se razgovaralo o unesprjed dogovorenoj i nejasljenoj misteriji, o kojoj je prethodno ukrstko izlagao OM, koji se za to pripremio. Otprikilice jednom mjesечно nije bilo zadane tema, te su učesnici iznosili svoje sugestije, kritike i pohvale. Da ne ispadne da se hvatalimo, moramo reći da su uglovnom padale pohvale. Ako se te silne pohvale i uzmu s izvjesnom rezervom, iznijet ćemo nekoliko brojki, koje dokazuju da je ideja o skedu bila dobra. Do sada je održano oko 50 skedova. Naime, održani su svakog tjedna, izuzev dvomjesečne pauze za vrijeme ljetnog odmora. Na svakom skedu je bilo prisutno između 30 i 50 učesnika. Obradjeno je tridesetak tema iz vrlo različitih područja, od kompjutera do uzemljenja.

Tome svakako treba dodati, da u skedu redovito učestvuju i smestari iz drugih republika i SAP Vojvodine (gdje se čuje R-2), koji svojim pitanjima, prijedlozima i sugestijama sadržajno obogaćuju sked. Prema informacijama s kojima raspolažemo još mnogi smestari slušaju sked, ali neštoš, ne mogu ući u R-2.

U organizaciji skeda poslije razgovora o kompjuterima, posjetili smo računski center u "Elektrosvrzoniji" Osijek, te smo se u prekvi upoznali s onim o čemu smo pričali na skedu. Narodito uspjeli islet smetremo posjet odesiljčima RTV Zagreb na Belju, poslije čega je održan vanredni "sked" u "Citadeli", gdje se kuha najbolji "fiš-paprikaš" u Baranji. U plenu je posjet Aerodromu Osijek-Kliš, gdje bi se upoznali s uređajima za navigaciju i ostalom opremom na Aerodromu. Problem je jedino u tome što ne putu od Osijeka do Aerodroma nema ni jedna zgodna "birtija", gdje bismo održali još jedan vanredni "sked".

Sed će ponovo nastupiti ljetna pauza. Na jesen nastavljamo. Nadamo se, da će i dalje biti zanimljivo. Da li će biti dobro kao da sada, ili možda još bolje ne ovisi samo o organizatorima. Pozivamo sve koji sked slušaju a i potencijalne učesnike na suradnju. Možete se javiti sa svojim sugestijama na bendu ili pismeno na adresu:

Radio klub "Osijek"
54000 Osijek Ili
Križenicev trg 1

Prisuda Zvonko
54431 Čepin
M. Tite 84

Do slušenja na jesen na R-2, ponedjeljkom u 21 sat.

Koordinator skeda
Zvonko YU 2 ROZ

04.07. 1100-1245 UB5LNR 3p 4b 26 27 RJ C (o,5)

0850-0950 DK1PZ 5p 7b 37 26 EL C (5)

1410-1550 PA3CNN 8p 6b 26 26 CM C (4)

05.07. 0611-0740 SM5CBN mni 6b 27 26 HS C (3)

NIL u vezama sa: G3IMV, EI2CA, G4OIG, G4PLZ, OZLIUK, DF8IK, PAoBLD, UB5EPS, SM5CBN, G4IJ, UA6LJV, SP6GZZ, F6DR0, OZ1CPO, DF9PY, DL3AAL,

Veze do 1.7. su održane sa svega 14W mēt outputa i 2xYUoB

a kasnije sa lin.poj.na izlazu otprilike 65W u anteni!

Bq: FT225RD, 2xYUoB, QRE6/4o, RMT magnetofon sa 2 brzine star oko 25 god.(H17)

ZA sada toliko pozdravi

73's Peter
Peter

YU2RKY - ID33f - Tropo 144MHz

21.05.	15.28. IN3OOD/3 FF	27.07. 15.55. IW1AXM EF
16.57.	I3LDS FF	16.05. IK2ABJ/2 FF
17.53.	IW9AOC GY	16.05. IK2BGE EF
31.05.	16.12. IW9AGZ GY	21.30. I1KTC EF
5.06.	14.15. IT9TDN HY	22.05. I1SVE EF
11.07.	17.11. I0NLK/IT9 GY	23.00. I3YXQ FF
	17.20. I0YLI/IT9 GY	23.08. I3LDP FF

YU2RKY/2 - ID32B - 144 MHz TROPO

4.06.	15.39. YU3UAN GF	3.07. 7.43. IV3HWT/3 GG
15.48.	YU3C HG	9.45. IT9TQH/9 GY
16.32.	IO9AWV/IT9 GY	9.50. IT90WA/9 GY
19.06.	11.30. IO2KOP/p KG	10.57. I3BBZ/3 FF
	11.56. HG8KOP KG	11.40. OE3LFA II
	11.59. HG2RD/m IG	12.04. IV3UT GG
	12.35. IW3QKF GG	13.23. I3EVK/3 GG
	16.01. IV3GBO GG	
	16.14. IV3EGA GF	
	16.30. I8FTV HA	

73 Mike

YU2RKY - ID33f - Tropo 432 MHz

27.07.	22.10. I1SVE EF	Zaista fantastične prilike!!
	22.12. I1KTC EF	Cuo sam I1SVE i na 1296MHz, ali ne i on mene :)

73 Mike

YU 2 JL (HD30a) wkd 2m tropo:

07.05.83. OK3CPY/p-JI, YO2IU/p-KG, I2LHE/4-EE, IN3JJ/3-FF, HG4KYB-JH, IW5AVM-FC, I4AUM/4-EE, I2YNJ/1-EE, OK3CPZ/p-KJ, HG7KSV/p-JH, OK2KQQ/p-JJ, I3LDS-FF, OE3YBL/13-FF, HG5KDQ-JH, OK3KME/p-II, OK2KYC/p-JJ, I5MRA/5-FD, HG6KVB-KH, OK3KKF-JI, OK3EA-II.

08.05.83. IT9TQH/9-HX, IT90WA/9-GY, OK3KTR/p-JI, I5XDL/5-FD, HG1YA-IH, DK9OG/p-GI, OK1KPA/p-HJ, OK2K2R/p-IJ, OK2KHD-II, OK1KHI-EHK, HG8KCP-KG, HG7KPL-JH, YU1IW-KE, OK3RMW/p-JI, OK3KDY/p-II, OK3KVL/p-JI, HG1YU-IH, HG0DG-KH, HG4YF-JH, FLBAV-DD, YU1UM-KE, H01K2A-IH, OE1MSS-II, OK1KSF-HI, HG2KME/p-JH, YU1PSF-KE, OE6WIG-HG, OK2KVI/p-JJ

13.05.83. OE3XUA-HH, YU1ICD-JE

15.05.83. IW2ALA-FF

21.05.83. IR2IFU-EF, IW1AQV-EE, IW2BXY/4-EE, I1DMP-DF, TO1BAV-DD, HG8CE-KG, OK3EA-II

22.05.83. HG3OJ-JG, DL5MCG-PI, YU7MAU-JF, YU1ICD-JE

28.05.83. HG1KJC/p-JH

01.06.83. IT9GSF-GY, IT9WGZ-GY, IT9VHS-GY, IW9AJZ-GY, IT9LYF-GY, IT9OIP/9-GY, IW9AOR-HY, F6FXP-DD, I8PMH-HZ.

02.06.83. YU1NDL-JE, YU1EN-JE, IT9TDN-HY, IW9AOR-HY, IW9AJZ-GY, IW8PCW-HY, YU2SL-IC

03.06.83. IT9TDN-HY, IW9AOR-HY, IW3EYV-FF

04.06.83. IT9JLG-GY, IO9DWV/9-GY, IT9VHS/9-GY, OK3KKF/p-JI, YU1IW-KE, IW2BXY-FF, OK3KTF-11, YU1PSF-KE, IK5AMB-FD, IT9DQZ/9-GY, YU1AWW-KE, YU100-KC, HG1YA-IH, HG5KDQ-JH, HG5KHI-JH, I5HBQ-FD, I4JED/4-EE, IT9TDN-HY, I1ANP/1-EE, I18ITU-HA

05.06.83. DF7RG/p-GI, OK3CDR-II, OK3KPV/p-JI, OK1KPA-HJ, OK1KRU-HJ, IW5BBH-FD, DF9RJ-GI, OK3EA-II, HG8ET-KG, OK1MBS-HK, OK1ATQ-HK, OE5UKL-GI, OE5VRL/5-GI, OE3WXU-II, OE5UML-GI, OE5UAL-GI, OE5MKM-HI, OK1DOZ/p-HJ, OK2EQR/p-II, OK2BNF/p-II, HG2KSD-IH, OK3KOM/p-JI, OL8CRÄ/p-II, IT9XJ-JG

06.06.83. OE3LFA-II, OE5GDL-GI

73 Boban
Boban

TROPO YU7KN (ex YU7PWX) JP 39 g.

12.06.'83	08:45 I4XCC 559 559 GD	11:55 YU2RKY/2 59 59 ID
	09:05 I4CIL 52 53 GE	13:35 I4MKN 53 55 GE
	13:05 I4UJB 52 53 GE	25.06. 15:40 LZ2KBI 559 599 LD
	13:40 YU2CBM 59 59 ID	16:30 DL5MA 419 EIRD ?
13.06.	13:25 IW3ESW 52 54 FF	26.06. 03:30 LZ2XU 599 599 MD
15.06.	17:05 I3LID 559 529 FF	03:38 LZ2KWR 599 599 LD
17.06.	21:55 I4XCC 529 529 GD	03:55 LZ2KMM 599 599 MC
18.06.	22:20 IW4AOT 52 52 ?	10:09 LZ1LW/p599 599 LG
	23:35 I4GBZ 559 559 FE	10:30 YU1PW 599 599 NI
19.06.	11:45 IW4ANB 59 59 GE	16:50 I6WJB 59 57 HC
	11:47 YU2CBM 559 599 ID	28.06. 16:55 YO6AEP 579 599 MG
	11:55 YU2CBM 559 599 HD	

Rig : PT-225R + 14 el. DL6WU

YU7AH/1-JB974 Radijativni kucan u YU1 kontekstu

Radijativ je sa P-400R plus KLM (120W) 1 M/4 a1 1100W na 2 metara
 1. RS700 plne 50W 1.18 sek legto ne 70 cm.
 Na 2 m između 329 vase, a na 70 cm 28 vase (3 zeline) i 9 lokata -
 - Izvor Sto Između 1 i 8 zeline lokata de-HII)
 Uzoravati objekt su na 11015MHz YU7AH,Ceske TSCN,Dale TMCN,Ježka TMCN,Mikula TMCN,
 Mikula TQDN,Polia TQFH,Jordan TMCN,Leška TMCN,Stolac TQFW 1 Stolac

Radjene vase preko 500 km su:

2.05. 0E1CNW/P HI 7.05. OK1RJP/P IJ
 ID9QR GD 0131BM/P II
 IV3VV/M/P GG 012KQQ/P JJ
 OK1KL/P HK 012KA/P/JI
 OK1KC HI 012KE/P KJ
 IV7AHZ IB 012CEP/6 IK
 OK1LHG HK 012KTC/P JJ
 OK1AQ HK 012KT/P JJ
 012KU/P HJ 012KL/P JJ
 OK2BNM/P IJ 012GQ/P GI
 OK1KWD/P II 012CC/GD
 OK1LPA II 012FZ/GP
 OK1AZR IJ 012DS/P FF
 IJUG P 012KHO/P II
 OK1HOM/P JI

YU7AHJH (JP70A) vidi tropo:

25.06.83. 012BLN/p J773c
 OK1JC/P KJ 012ZU/J 012BLN/p J773c
 IV7AHZ IB 012E8/6 IK 012E8/6 01.06.83.
 OK1LHG HK 012KTC/P JJ 01.07.83.
 OK1AQ HK 012KT/P JJ 08.07.83.
 012KU/P HJ 012KL/P JJ 18.07.83.
 OK2BNM/P IJ 012GQ/P GI 1482W

YU7AHJH (JP70A) vidi tropo:
 TU2RIT ID33f

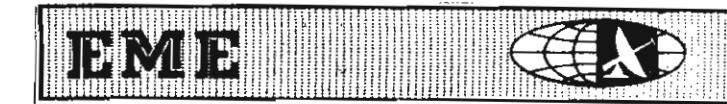
012BLN/P J773c
 OK1JC/P KJ 012BLN/P J773c
 IV7AHZ IB 012E8/6 IK 012E8/6 01.06.83.
 OK1LHG HK 012KTC/P JJ 01.07.83.
 OK1AQ HK 012KT/P JJ 08.07.83.
 012KU/P HJ 012KL/P JJ 18.07.83.
 OK2BNM/P IJ 012GQ/P GI 1482W

YU7AHJH (JP70A) vidi tropo:

15.0 0E1AQC HK 07.06. 148RM GB
 2.04. 0E1PBC GG 26.06. 148MC GP
 0E1PMH HI 3.05. 148RM GR
 13DS P 15.05. 0K2VMD IJ
 3.04. 0E1KU HJ 28.05. 13DS FF
 IV7AHZ GP 29.05. 0B2CAL GH
 OK1HLI HK 1.06. 14GBZ FR
 IV3HIO GP 2.06. 0K3CAF/P KJ
 YU2CSJ GP 4.06. 103UAN GP
 YU2CLP GP 18.06. YU2RJQ GP
 I4QCC GD 148RN GR
 I48RN GB
 14GBZ P3

3.7. '83. 2e vrijeme "Realna stereografija" nadzemni svet mesec na 432 mila
 is lektoratu HZ/7C;

13.50 GMT EA3BHU 59-55
 EA3XU 59-59
 EA3DXU 59-59 evri iz BRI/5 sa QRB-om 1090 km.
 YU 2 BST

EME NET (III)

Malobabić Dušan YU2RKY

Logičan nastavak prethodnih članaka je crtanje KRUŽNICA VISINE na karti ili globusu.Najpogodnije karte za to su stereografska ili pač Merkatorova projekcija.Na globusu se postižu najtačniji rezultati.
 Kako ih amateri retko poseduju zato je namerno izostavljeno prikazivanje kružnice visine na njima.Radi jednostavnosti i veće tačnosti autor se odlučio za stereografsku projekciju.Prednosti Merkatorove projekcije bile bi u azimutima dok bi se kružnice visine trebale crtati kao elipse izdužene u smeru N-S,a to nastaje usled uvećanih širina.Pod stereografske projekcije stvar je obrnut u elipsu je manje izražena i ona je izdužena u smeru E-W,a tačnost azimuta je manja.Više o tome čitaoci mogu naući u RA l i 2 /83g.

Cela dosada izložena problematika Mesečevog položaja dosta je zamršena i nepristupačna,ali kada se sveđe na KRUŽNICU VISINE tada je sve lako i krajnje jedostavno.

Na sl.1 su nacrtana dva primera sa njihovim kružnicama visine.

I PRIMER: 15.07.1983g. u 1600 GMT za PULU $\gamma=44.9^{\circ}$ N, $\lambda=14^{\circ}$ E .počaci Meseca su:visina V=48° ,deklinacija $\delta=3^{\circ}$ N,satni ugao u Griniču S=347°W,

traži se projekciona tačka Meseca i kružnica visine?To radimo ovako:
 $\delta=3^{\circ}$ N- γ , S= λ W , znači $\gamma=3^{\circ}$ N i $\lambda=347$ W .Sada jednostavno crtamo te kordinate na kartu i dobijemo tačku P.Iz visine Meseca nadjemo (Z) zenitnu udaljenost:

$Z=90-V$ kada uvrstimo vrednosti dobijamo: $Z=90-48=42^{\circ}$ =R

Sa otvorom šestara za veličinu $42^{\circ}=2520Nm=4667$ Km=R iz tačke P opisemo kružnicu i ta kružnica nam je tražena KRUŽNICA VISINE.To isto radimo za PRIMER II.

QTH PULA, $\delta=23^{\circ}$,V=20°,S=240°W,Z=90-V=90-20=70° =R

Sa tim je ceo proračun gotov (H).Sada vršimo analizu,bolje reći sve čitamo sa karte.

-Sva mesta koja leže na kružnicima istu visinu Meseca u datom trenutku /1600 GMT.

-Paralelne kružnice /crtkane/ označavaju visinu Meseca na Horizontu $V=0^\circ$, znači sva mesta koja leže na toj kružnici toga momenta imaju visinu Meseca $0^\circ - 90^\circ$ u prvom primeru i $V=90^\circ$ u drugom primeru. Njih smo dobili kada iz řečaka P odnosno P_2 nanesemo $Z=90^\circ = R$.

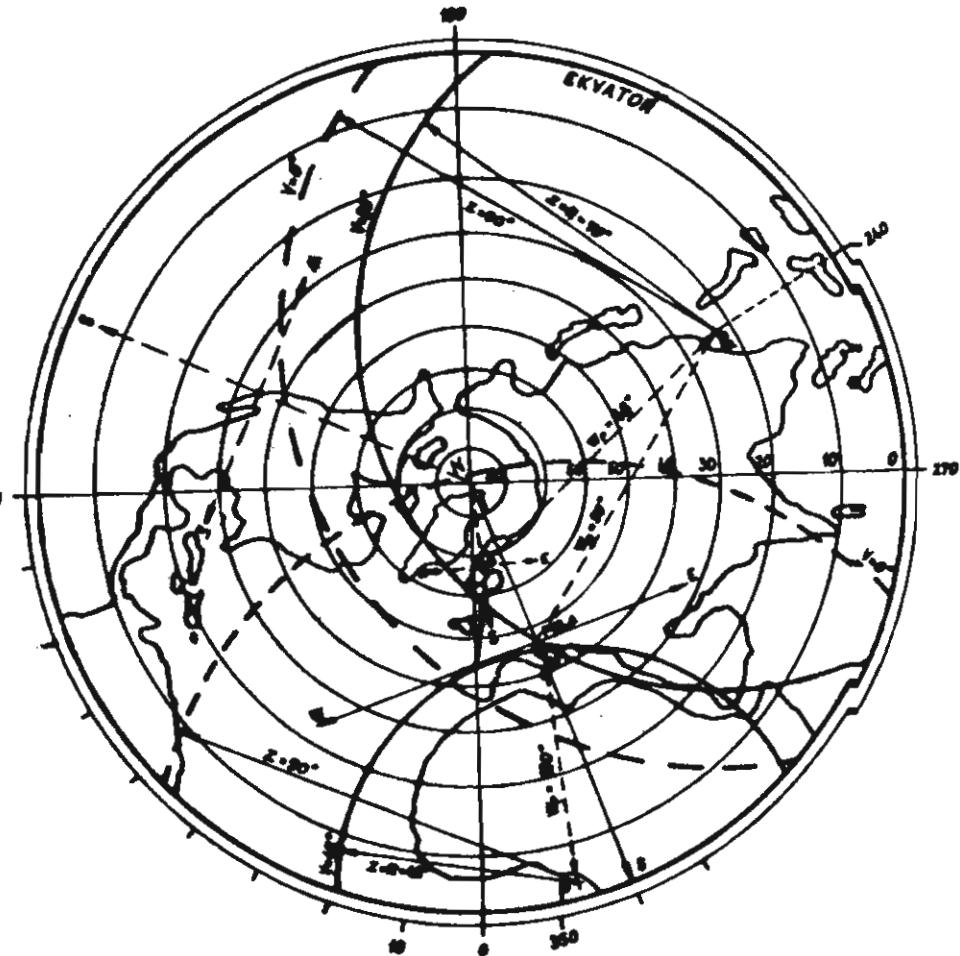
-Spajanjem N POLA sa QTH /Pulom/ i produžetak označava smer N-S, a okomica na taj pravac označava smer E-W.

-Pomoću tih kordinatnih smerova očitavamo da nam je smer na PROJEKCIJU TAČKU /MESEC/ $WP=190^\circ$.

-Naprimjer ako se u NETU pojavi amater iz Kalifornije možemo ga obavestiti da je u to vreme kod njega Mesec ispod Horizonta i predložiti mu drugo vreme. Naprimjer ako se javi Švedjanin/QTH oko Štokholma/ odmah mu možemo očitati visinu Meseca / 1600° GMT/ i azimut od njega na Mesec. To radimo ovako: Otvorom šestara ostojanje od tačke P do tačke Š prenosimo na EKVATOR jednim krajem a drugi kraj šestara na paralelu i očitavamo koliko to iznosi stepeni-to nam je ustvari ZENITNA UDALJENOST /Z/, i ona iznosi 61° . Iz poznate formule $Z=90-V$ dobijamo:
 $V=90-Z=90-61=29^\circ$. Znači 15.07.83g. u 1600 GMT Štokholm će imati visinu Meseca 29° i $WP=190^\circ$.

-U drugom primeru analogno tome za Pulu visina Meseca je 20° a za Štokholm $V=25^\circ$, za nas u tom slučaju $WP=50^\circ$, a za Švedjana $WP=45^\circ$ na Mesec.

Tako zaista na jednostavan način možemo dosta precizno odrediti visine i azimute korespondenata, prihvati ili predlagati druga vremena za Luna skedove. Jasno moramo se za to pripremiti i ucrtati kružnice visina za datum i vreme za koje nameravamo zakazati sked. Skedove treba iz praktičnih razloga zakazivati za cele časove i to parne, iz prostoga razloga što deklinaciju, satni ugao jednostavno ćemo očitati iz godišnjaka i netreba vršiti nikakve popravke /Hi/. Kako je izneto za ta dva primera tako možemo za bilo koju tačku komentarisati korespondentovu visinu i azimut Meseca, a to je velika prednost nad korespondentima, a što je još važnije podizanje ugleda YU radioamaterstva.

SL.1.

Za očitavanje azimuta napravimo iz providne folije lenjur koji r-otira oko N POLA./na sl.1 kardinalne smerove PULE/. Spajanjem N POLA i QTH lako očitavamo azimute Meseca za bilo koji QTH.
Kartu iz praktičnih razloga treba crtati sa donje strane prozirne folije a sa gornje kružnice visina tako kod brisanje nećemo ošteti kartu.

Slično gore iznetom unosimo kružnice visina za Sunce na našu kartu, skrećemo pažnju korespondentu o blizini sunca, njegovej visini i azimutu. Pošto su promene deklinacije i satnoga ugla Sunca male u odnosu na Mesec dovoljno bi bilo ucrtati za ~~dve~~ kružnice visina za svaki mesec dana, a što je najbitnije one su "večne", drugim rečima kružica visine Sunca od 15 maja prošle godine važi za 15. Maj 1983. g. dok kod Meseca to nije slučaj.

Autor preporučuje svim onima koji se bave u bilo kom vidu EME da naruče plot sa satelite kod R.K.Pula jer je taj plot idealan i za EME. Jedina prepravka će biti na pokretnom lenjiru, a to je povuci liniju flomasterom N POL Ekvator, tako da će taj lenjir služiti za očitavanje azimuta Meseca. Preko plota bi postavili paus papir i na njemu crtali kružnice visina da se ne ošteti plot.

Na sl.1 obod kruga je podeljen od 0° do 360° i na njemu crtamo satne uglove i geografsku dužinu vodeći računa o E ili W. Satne uglove uvek izražavajmo kao W tako da neće doći do zabune.

Tako bi se EME NET priveo kraju uz napomenu da postoje i druga praktična rešenja tablice sa izabranim geografskim dužinama i širinama, autorov Luna globus i drugi pristupi.

Posetu Fridrihshafenu EME amateri su iskoristili za međusobno upoznavanje i izmenu iskusstava. Tako je foto kamera zabeležila i ovaj internacionalni skup u dvorištu OE9PMJ čiji smogosti bili za vreme posete EME lokaciji OE9XXI kluba.
S leva u desno: YU1PBC, DK1PZ, YULAW, DL5FAU (DFØEME), OE9PMJ (OE9XXI), OE3GPA, P6???, OE9XXI op., P6EZA + XYL.
U pozadini se vidi 6 m parabola koju OE9XXI klub koristi za 432 i 1296 MHz EME.

YULAW - 144, 432 i 1296 MHz EME

Posle pauze u junu, tokom jula bio sam nešto aktivniji nego obično ali su prilike na svim opsezima veoma loše.

Na 144 MHz uradio sam dve nove stanice od kojih mi je jedna do ne-la i novu zemlju - LX, dok je druga interesantna jer je SP5CIC/SMØ radio sa dve devetelementne jagi antene.

Na 432 MHz prilike su bile isto tako loše kao i na 144 sa veoma mnogo fedinga. Verovatno najlošije prilike u zadnjih godinu dan-a. I pored toga uradjene su dve SSB veze od kojih je veza sa DK1PZ interesantna jer on radi sa 4 Jagi antene.

Opseg od 1296 MHz "ponovit" sam sa novim GaAs FET pojačavačem koji je neposredno pre tog vikenda bio završen i podešen. Pojačavač je urađen po G3WDG konceptu i radi izvanredno. Posle podešavanja sa generatorom šuma izmeren je odnos "hladnog neba" i Šuma Zemlje 6 dB, sa iluminatorom, što ukazuje na šumnu temperaturu prijemnika od oko 7OK .

Šum zemlje prema "hladnom nebu" sa kompletnom antenom bio je oko 3,7 dB što ukazuje na nešto veću temperaturu antene verovatno usled nezavršene mreže i "spillovera". I pored većeg broja zakažanih veza uradjeha je samo veza sa OKØWCY i nekompletan sa DFØEME.

Pored problema sa usmeravanjem antene na Mesec bilo je propalih skedova zbog odsutnih korespondenata.

Opšti je utisak da su tokom leta prilike veoma loše i sa mnogim fedinga a aktivnost je izuzetno mala.

432 MHz:

	144 MHz:	432 MHz:	1296 MHz:
09.07.83.	1055 OZ1EME 449/429	15.07.83. 1555 DK1PZ 449/559	
	1350 W5UN 449/0	1600 DK1PZ 33/44 SSB	
	1340 OZ1EME 44/? SSB NC	1750 SMØDJW 549/559	
11.07.83.	1315 ON7RB/LX 0/0	1808 SMØDJW 44/34 SSB	
17.07.83.	1650 SP5CIC/SMØ 0/0	1850 OH6NU 449/549	
	1930 Y22ME 0/0	2020 SM3AKW 449/449	
		2035 W6ABN 449/339	

HRD: (432) DL9KR, DF3RU, OKØWCY.
(1296) WB5LU. A.

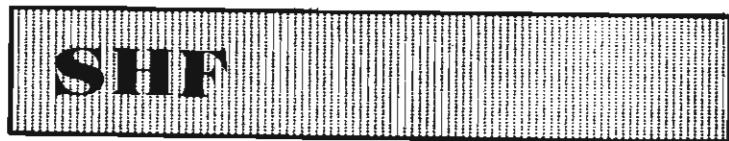
73, Dragan YU1AW

EME LISTA

Call	144 MHz			432 MHz			1296 MHz			ACT	ANT	
	QSO	STN	DXC	CON	QSO	STN	DXC	CON	QSO	STN	DXC	CON
YULAW	161	81	21	3	465	121	26	WAC	15	10	8	3
YULEU	2	2	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-- 4xYUØB
YULEV	1	1	1	1	26	11	6	3	-	-	-	-- 16xFR2Ø
YU1OFQ	-	-	-	-	1	1	1	1	-	-	-	swl 128el.
YULOK	2	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	- 8xYUØB
YULPKW	-	-	-	-	7	7	7	4	-	-	-	- YU1AW
YU2CNZ	2	2	2	2	7	7	6	4	-	-	-	-- 4x16el.
YU2RGC	-	-	-	-	273	94	23	WAC	5	4	4	2
YU2RGO	11	3	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-- 4x16el.
YT3A	2	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-- 16x4Loop
YU3BA	11	3	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-- 4x4 Loop
YU3CAB	5	5	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-- 4xFR12
YU3UAB	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-- 4x16el.
YU3ULM	33	23	7	3	-	-	-	-	-	-	-	+ 4xØfel.
YU3USB	289	128	25	WAC	-	-	-	-	-	-	-	++ 24xØsl ot
YU3ZV	45	32	13	3	-	-	-	-	-	-	-	+ 8xYUØB
YU7AR	52	25	8	2	-	-	-	-	-	-	-	++ 4xYUØB

NOVI SVETSKI REKORD NA 10 GHz !!

Čini se da period od godinu dana nije bio dovoljan da izblede utisci koje je ostavio svetski rekord na 10 GHz s fantastičnim QRB-om od 1166 km. Uradjen 10.07.82. godine u 18,08 GMT između stanica IØSNY /EA i IWØBFZ/Ø. Posle godinu dana usledila je nova senzacija. Akteri ovogodišnje top vesti na SHF opsegu su IØSNY/EA9 a na drugoj strani IØNLK i IWØBCU.

Om Nikolo, IØSNY krajem juna meseca se uputio u pravcu EA9 (Seuta) QRA lokator XVØ4e. Sa sobom je poneo uređaj za 2m, 70cm, 23cm, 3cm i 20m. Oko 10 dana trajali su testovi na 10 GHz, trud se končao i isplatio, tačnije 08.07.83 u 16,00 UT uradjen je novi svetski rekord na 10 GHz. Veza koju su ostvarili IØSNY/EA9 i IØNLK kao i IWØBCU pomerena je "granica snova" na novi QRB svetskog rekorda koji od sada iznosi 1629 km !!!

Odmah po ostvarenom uspehu na VHF netu (14,345) zavladalo je prave slavlje, mnogi amateri Italije kao i ostali evropski VHF UHF SHF amateri čestitali su protagonistima ovog nesvakidašnjeg dogadjaja na ostvarenom svetskom rekordu. Tu se našao i Mike, YU2RKY koji je među prvima čestitao Nikolu, IØSNY u ime YU amatera kao i u ime čitalaca YU VHF UHF Biltene na novom svetskom rekordu. Vest se brzo širila, počeli su da zviri telefoni. Obavešten je Gogo YU2OO zatim se vest prenela u Beograd odakle se vest preneta preko 2m i preko tlf. dalje po YU.

Rezultat koji su i ove godine ostvarili italijanski amateri vredan je divljenja kao i najiskrenijih čestitki. QRB od 1629 km predstavlja bi izuzetno vredan rezultat i na 2m ostvaren tropo propagacijom pri čemu se koriste snage predajnika od stotinak watti. Ako se ovo uporedi sa desetak milivata koliko su uobičajene snage na 10 GHz onda ovaj podatak upotpunjuje sliku o vrednosti ovog novog svetskog rekorda.

Tokom svog boravka u EA9, Nikolu je napravio veći broj veza na 70 i 23 cm sa IT9 stanicama a imao je i nekoliko ES otvaranja u kojima je radio i nekoliko YU stanica.

Ova kratka priča o novom svetskom rekordu sačinjena je na osnovu podataka prikupljenih na VHF netu. Kad budemo saznali nešto više pojedinosti o ovom dogadjaju sigurno ćemo ih preneti na stranice Biltena.

Posle svakog ovakvog zapoženog rezultata gotovo neminovno se nameće pitanje, gde su granice ljudskih mogućnosti ili tačnije koje su mogućnosti prostiranja na ovom bandu?

Za potkrepljenje ovih razmišljanja korisno će poslužiti izvod iz materijala koji je prezentirala mikrotalasna komisija RSGB-a na nedavno održanom sastanku radne grupe I regionala IARU u Cirkihu.

O diplomi koju izdaje RSGB u zajednici sa firmom Microvave Associates a namenjena je amaterima koji rade na 10 GHz a koji ostvare vezu

od preko 1000 km, pisali smo u jednom ranijem broju našeg Biltene. Nekada se QRB od 1000 km smatrao "granicom snova" koja je kao što vidimo premašena za 629 km.

Momci u RSGB-u znajući dobro nemiren istraživački amaterski duh mameravaju da "granica snova" sad pomeri na 5000 km !!!

Da je ovakva veza moguća postoje i teoretski dokazi na osnovu kojih je i ustanovljena nova granica pa je realno za očekivati da će amateri premosti u narednih nekoliko godina. Premošćenje ovog rastojanja moguće je ostvariti na dva načina i to:

Uz pomoć dakta, kao što su ostvareni dosadašnji svetski rekordi. Razlika signala na prijemnoj strani između veze od 1000 km i 5000 km iznosi svega 7dB u uslovima odličnog dakra, s uređajima postojećeg kvaliteta moguće je održati vezu s pomenutim QRB-om čak i ukoliko je slabljenje na trasi 14dB.

Drugi mogući način komuniciranja u cilju premošćenja ovog i mnogobrojnog QRB-a je rad refleksijom od Mesec (EME).

Svedoci smo vrтoglavog napretka tehnologije u izradi mikrotalasnih komponenti koje se razvijaju za račun satelitske televizije pa sve više stiču tretman robe široke potrošnje, što amaterima itekako nude u prilog a samim tim i šanse za premošćenje QRB-a od 5000 km izgleda neće biti daleka budućnost.

Sredinom jula meseca u našoj zemlji boravila je delegacija radiocomatera NWR Kine kao gost SRJ-osta. Gostima su tom prilikom predstavljene mnogobrojne naše aktivnosti, među kojima je bio i rad na 10 GHz. Tom prilikom obržana je i veza između Pandevića i Beograda. Na slici vidimo trentuda u vesi ESYLFK/YU7 sa YULBB.Ono/YU7 pokvariloje svetski rekord Hi.

Foto,Savam YU7BCD

Poslednja dva takmičenja, Alpe Adria i Tesla memorijal kao i leđni letnji dani doprineli su da se znatno poveća u nas poveća aktivnost na 10 GHz i 1296 MHz. Od stanica čiji su signali bili prisutni na bandu pomenimo: YU3C, YU3JE, YU3FM, YU3APR, YU3URI, YU3UJF, YU3TZT, YU3DRM, YU2B5T, YU2IQ, YU2SJK, YU2RGO, YU2CMS, YU7AU, YU7BC, YU7NZA, YU7BCD, YU1ADN, YU1AW, YU1LEU, YU1EV, YU1MM, YU1NEU, YU1OAM, YU1BB. Podatak da se dvadesetpet pozivnih znakova moglo čuti na bandu u zadnjih dva meseca ukazuje da band od 3cm postaje sve živilji a posebno ohrabruje i to što je interes za rad na mikrotalasima sve veći. Raspolažemo podatkom da u ovom mometu šest amatera grade uređaje za 10 GHz, što je još jedan doprinos konstruktorskoj delatnosti u našem savezu.

73' es hpcuagn on 3cm. Vladimira, YU1EB

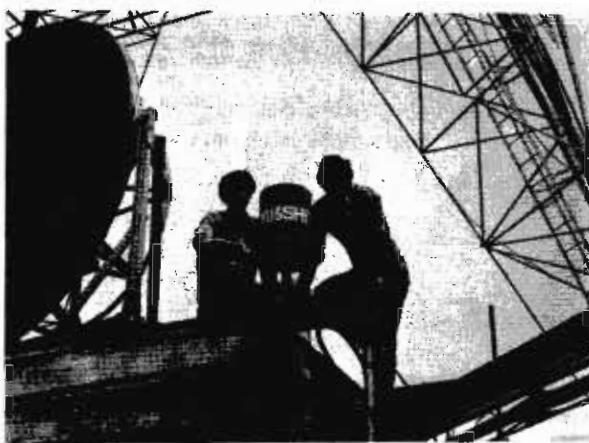
FAROVI

RADIOFAR NA 10 GHz

V želji po nadaljnem razvoju amaterske aktivnosti na 10GHz je skupščina radioamaterjev Slovenije že leta 1981 podprla predlog, da se v okviru možnosti pristopi k izdelavi in postavitvi radiofara na "X" frekvenčnem področju.

S to usmeritvijo in željo, ter potrebo po radiofaru smo se radioamaterji v radioklubu "Domžale" - YU3CAB obvezali, da bomo izdelali in postavili radiofar.

Omejene finančne možnosti in težave pri nabavi potrebnih komponent so izdelavo malo zavlekla, tako da je radiofar končno pričel redno oddajati dne 2.6.1983 iz lokatorja HG53J (Krvavec).

Franci-3UZA in Jože-3UJF pri postavljanju radiofara YU3SHF

Da bi radiofar s svojim signalom pokrival čim širše področje, smo izdelali anteno, ki seva pod kotom skoraj 180°.

S časom pa se bo izkazalo ali je bila izbira antene pravilna glede na malo moč s katero oddaja.

Radiofar oddaja na frekvenci 10,330 GHz z močjo 15mW ob porabi 1,5W napajalne energije.

Ob koncu naj omenim še radioamaterje, ki so s prostovoljnim delom in ob podpori Zveze radioamaterjev Slovenije pripomogli, da smo dobili prvi radiofar na 10 GHz v Jugoslaviji. To so bili: Franci-3RM, Branko-3UZB, Franci-3UZA, Ivan-3URI in Ježe-3UJF.

reportaža

NA SPLAVU BEZ POGONA DO KUĆE CVIJEĆA

Na osnovu incijative M.Z. Tekija iz Bosanske Gradiške i S.O. Bosanska Gradiška te gradskog radio kluba "Mladem Stojanović" YU4ACL organizovana je posjeta Kući Cvijeća i muzeju 25. maj u Beogradu na malo neobičan način splavom amaterske gradnje grupe ljubitelja vode i narodne tehnike.

Ideja i konstrukcija je djelo 6 članova posade koja je prilozima raznih ustanova kompletiran i propisno opremljen tako da je o-d st-rane lučke kapetanje iz Brčkog tehnički zaprimljen i kao tak-av mogao da se koristi kao plovilo na rijeci Savi. Osnova konstrukcije je 18 buradi sa platformom i kućicom te j arbolom i neophodnom signalizacijom. Posebno značajnu materijalnu pomoć dala je RMK Zenica RO "Met-al" iz Bos.Gradiške a kod kojih je već poznato dobro razumjevanje za sport i narodnu tehniku.

YU4ACL/MM

Splav je bio takođe opremljen i UKV radiostanicom FT223 koja je radiovala pod posebnim znakom YU4ACL/MM a antenu za tu priliku su izradili zaposleni u RO "Metal" koja sem pokazala tokom puta na vedič izvanrednom. Ispraćeni na petnestodnevno putovanje od strane mnogo brojnih građana Bos.Gradiške predstavnika radio i televizije te novinara šest odvajnih momaka se otisнуlo na vrlo usajelo putovanje u koje su svi uložili veliki trud i rad te svi na plovili još i po 15 dana svoga godišnjeg odmora da bi odali na taj način priznanje našem velikemu i ljubitelju narodne tehnike TITU.

Tokom puta jedanput se održavala dnevno radio veza sa splavom a informacije su se posredstvom radio-amatera prenosile u lokalnu radio-stanicu da bi bile prenešene u prvoj emisiji vijesti.

Obavivši putovanje u planiranom roku položen je vjenec u Kući Cvijeta i posjećen muzej 25. maj kao i M.Z. Savski vjenac koj je bila domaćin a splav je ostavljen kao poklon za uspomenu M.Z. domaćinu. Ovom prilikom se želimo da zahvalimo za pomoć posebno R.K. "Nova Gradiška" amaterima iz Bos.Šamca , Konjica i Beograda koji su posređovali u radio vezi kad je to bilo potrebno. Ujedno smatramo da je ovo još jedan vid saradnje između M.Z i narodne tehnike.A istaknimo i posebnu zaslugu kapetana plovila i incijatora druga Behka i radio amatera Petra kako bi se ovo putovanje završilo i bezbjedno.

Omeragić Besim YU4OM

YU1OHK U SEPTEMBARSKOM KONTESTU '82

Za septembarski kontest pada odluka da idem u YU2, tačnije kod porodice YU2XO.

Do Novske idem vozom gde me čeka "la kompani" YU2XO.Od kota gde oni najčešće idu pada odluka, posle dogovora, da se ide na vrh Javorovicu - IF48J.Iz Pakraca krećemo kombijem i sve je lepo do ispod samog vrha,a tu sada nastaju oni uobičajeni problemi,jer je prethodnog dana padala kiša.

Medjutim tu sad dolaze do izražaja 5 "konjskih snaga" koje čine svoje i tako stižemo do vrha. Vreme je odlično tako da sa te strane nemamo problema.Svako radi svoj posao tako da smo vrlo brzo gotovi.

Na koti se nalazi rešetkasti stub od 12 m na koji se montiraju antene - Tonna 16 el. i Elrad 13 el. koja je vertikalno polarisana zbog FM veza. Od uredjaja smo poneli FT-221R, FT480 i QRO 80 W. Uradjeno je 482 veze iz 56 lokatora, a od toga: OK-89, OE-40, YO-12, SP-6, LZ-2, DF-1, I-9, HG-39 a ostale su bile YU stanice. Ekipu su sačinjavali:Paja-YU2XO, Zoran-YU2RBA, Nebojša-YU2SNG, Željko-YU2RS... i moja malenkost Nikola-YU1OHK.

Montaža antena na stubu:od vrha na dole:Željko,Nebojša,Nikola i Zoran. Foto via YU2XO.

ODISEJA 1983.(ILI KAKO NEBI TREBALO BITI)

Danas je 6.augusta 1983,dan ranije prije velike probe na VHF frekvencijama,natjecanja "ALPE-ADRIA".Citav ovaj region je na nogama.Već nekoliko dana pažljivi promatrači na bandu mogu na raznim frekvencijama naslutiti pripreme većeg broja amatera i klubova za izlazak na "kritične" lokacije,koje bi trebale da im osiguraju dobar plasman.

Nakon kraćeg razmišljanja i budući da sam na dijelu godišnjeg "umora",odlučih da se malo trgnem iz mrtvila i odem na neku od lokacija koja je slobodna, a nije daleko(benzin hil.).Naravno nikako bez mog starog partnera i učitelja Vlade YU2ZJ.Kao i obično u takovim prilikama,dogovor je brzo sklopljen,a i termin odlaska.I tako u subotu 06.08.83. okoli 400 ukrcan QRP opremu,a to bi bilo:"IC202"+PA 30W sa predpojačalom,ispapravljač 6A, desetak met. koaksie RG213, stup i "FRACARO" ltel.Sve to sa velikim nadama za prosječan plasman.Zaboravih spomenuti da je planirani "portable QTH" brdo Labištica iznad Frogira,loc.ID32G. Moja stara lokacija,gdje su smješteni TV i radio predajnici za ovo područje.Pored ostalog ima i tople i hladne vode,TV,kreveti, struja i ostalo.Pošto smo momci u zrelim godinama,to si moramo dopustiti HIL.Vlado odlazi sa "Atlasom 210X",žičanom antenom, ispravljačem i ostalom opremom za rad,uključujući i jednog FT290.

Već sami početak je bio praćen nekim neodređenim osjećajem kod obojice.Pošto je oprema prekrucana u njegova kola koja imaju manje godina od mojih,a i više konja,krenemo i za pola sata eto nas na vrhu(700mASL).Vrijeme poluoblačno,ali tihno.Bacamo se na posao stalno misleći dali smo što zaboravili.I nije trebalo mnogo o tome razmišljati.Kada mi je postalo jasno,pač mi je mrak na oči, pola elemenata jagice mi je ostalo kod kuće HIL.Ipak nisam baš neki adut u rukavu.Iz prtljažnika vadi novcu "Elrad 1011" Sto je,tu je, bolje vrabac u ruci,nego golub na grani! I,tako sve je montirano za pola sata,te koaksi za UKT i ET dovedeni u sobe.Trebalo bi da sada budemo kako tako zadovoljni,pa se počastisimo vinom i mineralnom vodom.Već je 1700 i uključujemo sve uredjaje.Vlado mi više iz druge sobe da ima nekakav konstantan QRM na svim frekvencijama.Uključujem ukv i "ostajem na blokadi" Nekakav šum mi drži konstantno kazaljku S-metra na 9+60! Mozak radi dosta sporu,ali stalno se nadam da će ta "pojava" prestati. Već je oko 1800,ali stanje je isto.Jurim dolje,okrećem antenu, jurim gore,opet isto.Zaključujem da mi pretpojačalo oscilira, razdešavam ga,isključujem ga, ali opet isto.U sobu ulazi Zlatko YU2SPY koji radi ovdje na TV-u,izatiče me kako ovaj put stvarno jemo da je jako VF polje odašiljača uzrok svemu,ali s druge strane isto tako dobro znamo da godinama ovdje dolazimo uz iste uslove a ovih "duhova" nije bilo!Zlatko kaže da je pred neki dan pušten stereo odašiljač radio Splita (103MHz)sa neklik 100W i ništa drugo. Nervosan sam,zam da je pun band stanica,a ne mogu ništa.Zlatko odlazi u svoj QRL,a mi ostajemo razmišljajući.Na s-metru je još uvijek 9+60!Zvoni telefon,javlja se Zlatko i kaže da gasi Split u 1930.Ja pijuckam,a Vlado pokušava raditi na 14mhz,ali radi samo

stanice koje mu dolaze sa 9+20 ili više, ostale ne čuje. Konačno je 1930, davač se gasi, Vlado se "otčepljuje" HX, i on se hvata posla. Jurim ka ukv-u, i vjerovatno tada izgledam blesavo. Kazaljka S-metra više nije na 9+60, nego tačno na 89 HII. Zvoni telefon, Zlatko nas svih zove na odican "kričić", ali nam se neda. Najavljujem revoltirano odlazak na spavanje, a Vlado me gleda kao da sam ga izdao, ali on nastavlja raditi do zore. Odmah umoran odlazim u carstvo snova i budim se oko 0800 (mez) na dan kontesta. Jurim ka ukv-u, i za divno čudo, čist je kao suza. Zlatko me obavijestava da TV i Split danas uključuju u 1130, dokle imam oko dva sata rada u kontestu. Vlado je umoran od neprospavane noći i završava rad, pa mi se pridružuje da po prvi puta nešto malo "napunimo akumulator". Tačno je 0700 GMT, i sve vrvi od stanica. Taktiziram, biram lokatore, radim jednu OK stanicu, jednu OE, čujem dvije YO, zovem jednu HG, ali me ne čuje zatim nekoliko stanica u lokalni i odjednom stari, dobri signal mi podiže kazaljku na poznatih 9+60! Preradili su predajnici, kako je i bilo rečeno. Gasim uređaje i polako se počinamo pakovati i oko 1300 (mez) napuštamo vrh, a lagana kličica nas prati sve do Trogira. U tišini prekrcavamo opremu i rastajemo se, da bi sa svojom krntijom zaprašio u pravcu Splita bogatiji za još jedno iskustvo.

P.S. POUKA: Budi uvijek optimist u životu!

VY73 de YU2RIT-

REGION 2 JE PRIHVATIO NOVI LOKATOR SISTEM

vest

Konferencija II regiona IARU je održana od 6. do 11. juna 1983. u Kaliju, Kolumbija. Komitetu za VHF je predsedavao John Lindholm, W1XX iz ARRL(SAD), i sledeći tekst je jednoglasno prihvaćen:

"Ova konferencija usvaja istovremeno korišćenje (a) longitude i latitudo za određivanje polozaja odašiljača; (b) korišćenje (Maidenhead) lokator sistema predloženog u I regionu IARU za potrebe takmičenja i izdavanja nagrada."

Treba napomenuti da napomena Regiona 3 "kada vreme bude pogodno" nije uključena u ovu izjavu, što znači da je II region prvi koji je konačno usvojio Maidenhead lokator sistem.

mali oglasi

FRODAJEM najboljem ponudiocu FT 225RD 40W PEP modifikovan sa vrlo osjetljivim ulaznim stupnjem. Prijemnik sa MUTELL FRONTED. Izvedena je modifikacija izlazne snage tj. regulacija snage od 0,04W do 40W i za sve vrste rada osim za AM. Informacije i ponude se primaju na telefon 062/31-194.

USTUPAM zainteresiranim klubovima besplatno komplete godišta raznih stranih radioamaterskih časopisa /ne sve jednom/. Informacije kod Maki, YU2HJ, tel. 062/714-115

KUPUJEM manji rotator / do 80 Kg/. Uz ponudu poslati tehnički opis sa cijenom. Pisati na adresu: Kaltnecker Josip, 25. svibnja 11, 51513 Omišalj.

KUPUJEM UKV primopredajnik /TR9130, TR9000, FT480R, FT290 ili sličan/. Ponude na adresu: Tomislav Kaltnecker, YU2SSU, Matije Gupca 31, 41210 Zabok, tel. na poslu 049/21-055-17.

PRODAJEM elektronski taster sa memorijom (3072 bita, oko 300 znakova, 6 podmemorija). Poboljšana verzija ACCU-KEYER-a (Ham Radio 4/79). Pogoden za konteste i MS rad. Zoran Mladenović, II bulevar 167/71, Novi Beograd 11070, telefon 011-133 664.

Š P A N S K A G R O Z N I C A

-drugi deo-

Ovaj originalni naslov "izumje" je Lubiša 7 AU, kada smo se za vreme takmičenja "Tesla memorijal", čuli sa dva brda. Kako je oš uvek nisam bio napisac moje utiske iz junske etvaranja, te sam i prihvatio Lubišinu sugestiju.

Najma posle onog 7. juna kada smo skoro svi sa "koparsnicke" dvejke radili EA stanice, duhovi su se pelake smirivali, mada je organizovane dežurstve za "osluškivanja" eventualnih etvaranja. Fakto je 15. juna eke 11,30 pedale poneve da se etvara prema Španiji. Ne čekajući ni momenta, odmah sam se prabacio na "donji" deo ppsga. One šte sam posle tega deživese duge ču pamtit. (Neka mi ne zamere eni koji su imali slične prilike). Duge sam amater, radio sam i na KT. Muvao se u gužve eke DX-eva, zapremeničivim uspehom. Ali dočiveti takav FILE UP na 144 MHz, ipak je veoma velike zadovoljstvo.

Najpre sam uradio četiri EA stanice. Ona, je od jednom "gramne" i uselje se u moj PPS, moj poznanik i prijatelj Fl JG, koga sam zajedno sa poredecem upoznao u Beču pre tri godine. Veoma sam se obrađevao, jer smo nekoliko puta pokušavali da održimo SSB MS vezu, ali bez uspeha. Ovog puta nismo prepustili priliku, da se "na brzinu" ispričamo, izmenimo pozdrave, i ješ neke blic informacije. Za te vrlo kratko čakanje, izgubio sam koji minut, a tek sam posao shvatio da su me čekale dosta stanice PA, PE, DL, F, OH i drugi. Shvativši da se evo treba maksimalne iskoristiti, odmah sam stupio u akciju. Bile je telike stanice da nisam mogao da razumem čak ni poene slike ili broj od pozivnog znaka. Najpre sam birao one koji minajjače delaze, ili sa malom zadrškom. Nije bilo ni vremena ni načina da se primeni nekakve prezivjanje.

U vreme od 16,15 pa do 17,22 uradio sam u jednom "dahu" 73 stanica i te PA, DL, F, OH, EA. Raperti su skoro bez izuzetka bili 59. Od nekoliko stanica sam dobio i po 40 decibela preke 59. Take je pm takođe DL 9 GS stat da je 0C, takvih signala dešao, da sam pemišlio da sam na VHF netu na 14 MHz. Nakon 17,22 kada sam uradio jedinu CW vezu, malo se smirile i nettale. Ne u nekoliko navrata sve do 20,40 bilo je povremenih kratkih etvaranja. Tem prilikom sam broj depunio sa je dve G, jednäm F i dve DL stanicice.

17. juna, u "čekivane" vreme nije bilo spektakla. Opet je počele sa EA stanicama, ali šte se tiče zapada sa njima se i zavisile. Prešavši na CW deo, bio sam iznenadjen i signalom i pozivnim znakom RC 2 WBD. Uspeo sam da se priberem i uradim vezu. Na moj C-Q javio mi se UP 2 AN (MO), UR 2 RQT (MS lek), UG 6 AD iz WA lek. RG 6 GBT i UG 6 GRD takođe iz WA lokatora. Te večeri eke 18,14 čue sam i pozvao OH 4 YC. Primie je moj znak da rapert i začeće lokator i to je stale.

20. juna sam peneve uradio devet EA stanica. 22. juna od 16,45 pa do 17,56 uradio sam 60 veza i te četiri GW stanica, pedeset G, tri OH, dva F i jednu DL stanicu. Ove etvaranje po intenzitetu bilo je premenljivo, signali si se menjali po jacini ali je takođe bilo dugotrajne.

Isestavio sam sve podatke o vezama jer je ipak mnoge zauzeti prostor u BIIMENU, sa 178 vesa u junsken etvaranju.

Mnoge pozdrava i debra srća

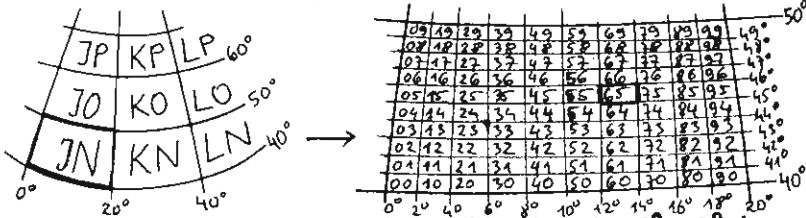
YU 1 OO

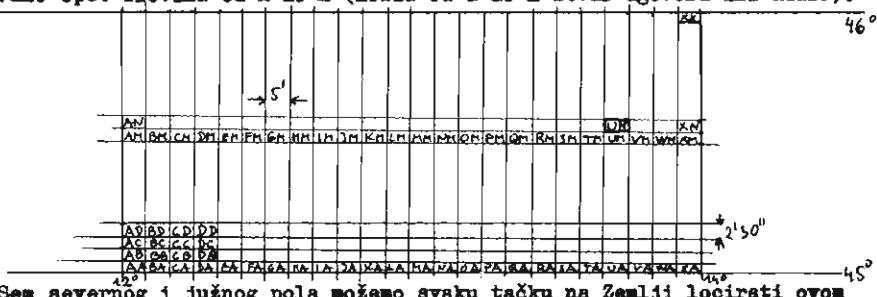

UNIVERZALNI SISTEM LOKATORA (UL)

Bilo je već nešto napisano o novom sistemu QTH lokatora i da vidimo u čemu je stvar. Geografsku dužinu λ uzimamo zapadno od nultog meridijana sa znakom -, istočno sa +, geografsku širinu φ južno od ekvatora sa - a severnu sa +. Površinu Zemlje podelimo na 18×18 delova dimenzije $20^\circ \times 10^\circ$ počevši na -180° g. dužine i -90° g. širine. Ovu podelu obeležimo slovima (engleskog) alfabeta od A do R.

Ovakav deo podeljen je na 10×10 velikih polja dimenzije $2^\circ \times 1^\circ$ (kao dosada) a obeležavanje je brojevima od 0 do 9. Ovo veliko polje podelimo na 24×24 malih polja dimenzije $5' \times 2'30''$. Ovu treću podelu obeležavamo opet slovima od A do Z (možda od a do z-stvar ugovore ili ukusa).

Sem severnog i južnog pola možemo svaku tačku na Zemlji locirati ovom sistemom- UL sistemom. Može se desiti da naš QTH pedne tačno na ivicu malog polja pa predlažem da ga "pomerimo" u istočni odnosno severni komšiluk. Opšti izgleda UL kao: $\lambda\alpha\beta\varphi\beta$. Nema ponavljanja kao kod strog dobrog sistema jer naprimjer KP velikih polja ima još i još. Iz UL lokatora možemo lako izračunati g. koordinate centra malog polja u stepenima

$$\lambda = 2(10\alpha + a + \alpha/24 + 1/48 - 90)$$

$$\varphi = 10\beta + a + \beta/24 + 1/48 - 90$$

Kakva sličnost! Za λ treba nam samo α , a i β , sa φ , b i β .

Primer: KN04GT (možda je dobro za nulu pisati Ø za razliku od slova 0). Treba još naći biunivoku korespondenciju između slova i brojeva i to bez obzira da li se radi o prvoj ili drugoj grupi slova. Dosada znači na primer u HH polju prvi H 14 a drugi 47. Čini se mi dobro da uvodimo

A = 0	G = 6	M = 12	S = 18	Važna činjenica: Obeležavanje ide uvjek od zapada prema istoku odnosno od juga prema severu i odmah se zna da li je neko severnije ili južnije.
B = 1	H = 7	N = 13	T = 19	
C = 2	I = 8	O = 14	U = 20	
D = 3	J = 9	P = 15	V = 21	
E = 4	K = 10	Q = 16	W = 22	
F = 5	L = 11	R = 17	X = 23	

Ako se ne bi mogli naviknuti da počnemo sa nulom, neka bude A = 1 itd, samo treba u formulama oduzimati kod prve i druge grupe slova jedinicu. Tako ili onako je za centar KN04GT:

$$\lambda = 2(10.10 + 0 + 6/24 + 1/48 - 90) = 20,54166^\circ = 20^\circ 32' 30''$$

$$\varphi = 10.13 + 4 + 19/24 + 1/48 - 90 = 44,81249^\circ = 44^\circ 48' 45''$$

Računanje QRB između dve stanice je poznato

QRB = $111,13 \text{arcos}(\sin \varphi_A \sin \varphi_B + \cos \varphi_A \cos \varphi_B \cos(\lambda_A - \lambda_B))$ (km)
Sem greške kod računanja vrednosti trigonometrijskih funkcija i inverzne arccos koja je kod malih QRB dosta osetljiva ima i sistematske greške jer smo uzelci centre malih polja i ne stvarni QTB. Ova greška može se lako i dovoljno tačno odrediti pomoću Pitagorine teoreme i to $111,13 \frac{3}{24} = 8 \text{km}$ na 45° severne ili južne širine. (maksimum greške) Interesantno je napomenuti da možemo lako odrediti QTH po UL sistemu bez crćkarenja po nekoj g. karti. Treba samo lenjirom skinuti λ i φ . U tablicama "Vega" našao sam za Koper: $\lambda = 13^\circ 44'$ $\varphi = 45^\circ 32' 57''$
Računamo ovako:

$$13^\circ + 180^\circ = 193^\circ \text{ i } 193^\circ : 20 = 9 \text{ ostatak } 13^\circ \text{ i to znači } \alpha = 9 - j \quad (1)$$

$$13^\circ : 2 = 6^\circ \text{ i ostatak } 1^\circ = 60' \quad \text{znači } a = 6$$

$$44' + 60' = 104' \text{ i } 104' : 5 = 20' \text{ (ostatak nije važan), znači } \alpha = 20 - U \quad (2)$$

Isto uradimo sa φ samo ga treba uzeti dvostruko: $90^\circ 64' 114'' - 91^\circ 5' 54''$

$$91^\circ + 180^\circ = 271^\circ ; 271^\circ : 20 = 13^\circ \text{ ostatak } 11^\circ \quad \text{znači } \beta = 13 - N \quad (2)$$

$$11^\circ : 2 = 5^\circ \text{ i ostatak } 1^\circ = 60' \quad \text{znači } b = 5 \quad (4)$$

$$5' + 60' = 65' \text{ i } 65' : 5 = 13' \quad \text{znači } \beta = 13 - N \quad (6)$$

Dakle Koper ima po UL sistemu: JN65UN

Slično: Beograd ($\lambda = 20^\circ 29'$, $\varphi = 44^\circ 47' 57''$) KN09FT

Prag ($\lambda = 14^\circ 25'$, $\varphi = 50^\circ 5' 16''$) JO7DFC

Rio de J. ($\lambda = -43^\circ 10'$, $\varphi = 22^\circ 54' 24''$) GG87JB

Veliko jednostavnije!

73's Marko (YU3TRO)

ISPRAVKA Marko

U broju 4/83 o loop anteni treba ispraviti: Ako bi takav dipol bio smešten u osu y , bio bi, a ne u usu z kao što piše. U broju 5/83 o azimutu treba dodati da je azimut ugao između pravca sjevera i pravca protiv korespondenta meren u smislu kretanja kazaljke na satu gledano odozgo na Zemlju. Treba i na crtežu u tačci B popraviti strelicu koja obeležava ugao Az(B). SRI!

Marko

Marko

P.O. BOX 48

Poštovani operatori,
Značajne promene u postojećim propisima za radio-amatera su najavljenе kod nas u OS.
Među njima su :

UKIDANJE OPSEGА OD 430 DO 440 MHz ZA RADIO-AMATERSKU SLUŽBU !!!

UKIDANJE S V I H RADIO-AMATERSKIH OPSEGА IZMEDJU 440 MHz I 10 GHz !!!

Mi smo svakako protiv ovih značajnih redukcija i smatramo da radio-amaterima i eksperimentisanje na UHF/SHF treba podržati, a ne ukidati!
Svakako, biće potrebno mnogo pomoći da spasimo naše opsegе. Možete pomoći na sledeći način:

(1) slanjem protesta na QSL karti, poslatoj na adresu :

O N 6 A T - RTT
P.O. Box 71
B-9218 G E N T , BELGIUM

Odgovaraajuća poruka bi glasila :

" Sir,

We would like to state hereby our disagreement with any intention by your services to reduce ANY RADIO AMATEUR FREQUENCY ALLOCATIONS in Belgium. This would not only isolate our Belgian fellow-amateurs from the international radio amateur community, but also seriously strike at the roots of experimenting and achieving technical skills.

Yours faithfully,
.....

(2) davanjem što većeg publiciteta ovom problemu, i molbom da i vaš drug-operator pošalje svoju QSL-kartu na gornju adresu.

Puno hvala i 73,
ON6AT, ON4ASL, ON5EX i mnogi drugi....

Zdravo drugovi !

Stанице из YU5 su uvek nekako nazad u svim UKT takmičenjima. Obično idemo na kote iznad 2000 m i pozivamo npr. YU4BYZ/4 po 4 i više časova sa 70 W + 2 el. Quagi na rotatoru. Osetljivost prijemnika je odlična, jer pre svakog takmičenja proveravamo uređaje. Stanice iz SV slabo rade, najviše jedna ili dve u takmičenju. ZA, znate i sami. Ka Italiji se ispredio ceo masiv, a i LZ stанице slabo rade u poslednje vreme. Iz YU5 se javlja najviše po 8 stаница. Sa YUB stanje je slično, pa možete zamisliti u kakvim mukama je YU5. Rad iz fiksne lokacije ne dolazi u obzir, pošto mi slušamo, ali nas niko ne čuje.

Ja mislim da bi bilo potrebno nešto menjati u propozicijama, jer nije isto YU7 i YU6 ili YU5. Zato ima samo jedna YU6 na YU rang listi. Ima boljih od mene u YU5 za rang listu, i možda će uskoro biti više "petica". Za sada toliko.

P.S.

HPE CU (ako okrenete antene prema nama, HI!) . IZ YU5 su na 2 m u takmičenjima aktivne : YU5CYZ, YU5NR, YU5RM, YU5XPJ, YU5FAA, YU5CEF, YU5FEE, YU5EF, YU5TU.

73 es best DX, Gogo YU5NR(ex YU5XSG)

takmičenja

ALPE - ADRIA CONTEST UHF/SHF 1983 - RESULTS YU 1

CATEGORY "A"

NR.	CALL	QTH	QSO	POINTS
1.	YU8LDR/2	HR150	64	13.103
2.	YU3TBT/3	HR 53B	70	12.301
3.	IT5A	HP75A	56	10.226
4.	YU3UBG/3	0059P	53	9.451
5.	IT5B	0049D	56	7.859
6.	YU3JPQ/3	HR780	41	5.410
7.	YU3TZT/3	HR76A	46	5.100
8.	YU3DBM/3	HR75H	35	4.456
9.	YU3DAH	GP19A	33	4.184
10.	YU2KDE	JP23G	17	4.086
11.	YU1AFS/7	HR61C	16	3.096
12.	YU3TRG	HR64P	30	3.046
13.	YU2RKY/2	ID32B	11	2.365
14.	YU3RIZ	HP29C	22	2.161
15.	YU3LT	GP39D	23	2.030
16.	YU3UQA	GP39D	13	1.580
17.	YU2GBH	HP25C	5	881

CATEGORY "B"

1.	YU3UBG/3	0059P	14	2.431
2.	YU3TZT/3	HR76A	5	408
3.	YU3DBM/3	HR75H	5	101

CATEGORY "C"

1.	YU3PM/3	HP33J	18	5.100
2.	YU3TZT/3	HR76A	4	169
3.	YU3URI/3	HR76A	3	148
4.	YU3DBM/3	HR75H	3	96

Check log: YU5UWY

